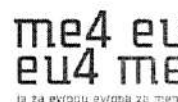




**PREGOVARAČKA RADNA GRUPA ZA PRIPREMU I VOĐENJE PREGOVORA O
PRISTUPANJU CRNE GORE EVROPSKOJ UNIJI ZA OBLAST PRAVNE TEKOVINE
EVROPSKE UNIJE KOJA SE ODNOSI NA PREGOVARAČKO POGHLAVLJE 30 –
VANJSKI ODNOSI**



Broj: 04/3-905/25-995

24. III 2025.

ZAPISNIK

sa šeste redovne sjednice Pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poghlavlje 30 – Vanjski odnosi

Šesta redovna sjednica Pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine EU koja se odnosi na pregovaračko poghlavlje 30 – Vanjski odnosi (PRG), održana je 6. II 2025, u Ministarstvu ekonomskog razvoja, s početkom u 12 časova. Sjednicom je predsjedavala šefiča PRG (ŠPRG) Aida Salagić Ceković.

Sjednica je održana sa sljedećim dnevnim redom:

- 1) Akcioni plan za ispunjenje preporuka iz Izvještaja EK o Crnoj Gori – status i dalja dinamika
- 2) Program pristupanja Crne Gore EU 2025-2026 – status i dalja dinamika
- 3) Prilog za Odbor za stabilizaciju i pridruživanje – status i dalja dinamika
- 4) Predstavljanje monitoring tablica za privremeno zatvorena poghlavlja i učešće u inicijativama mjera rane integracije
- 5) Razno

Zaključci:

1. Imajući u vidu da je planirano da se Akcioni plan za ispunjenje preporuka (AP) iz Izvještaja EK o Crnoj Gori za 2024. godinu (Izvještaj) usvoji na sjednici Vlade 13. II 2025, PRG je detaljno razmotrila i ažurirala aktivnosti usmjerene na ispunjenje preporuka u odnosu na nacrt AP. Isti je PRG usvojila u decembru 2024, te verifikovala dokument koji će kao takav, nakon sjednice PRG, biti dostavljen Ministarstvu evropskih poslova (MEP) na dalje postupanje.
2. S obzirom na preporuku EK o sprovođenju AP za zajedničko regionalno tržište, a u cilju praćenja aktivnosti u dijelu o kojem se izvještava kroz poghlavlje 30 i CEFTA, dogovoreno je da član PRG (kontakt tačka za CEFTA) dostavi tabelarni prikaz obaveza, nadležnih resora i kontakt osoba u cilju praćenja obaveza, kao i izvještavanja;
3. Dogovoreno je da PRG bude dostavljen na uvid Akcioni plan za zajedničko regionalno tržište (CRM 2);
4. U odnosu na Program pristupanja Crne Gore EU 2025-2026 (PPCG), ŠPRG je informisala da je PRG, i pored svih izazova i složenosti procesa u ocjeni pravne tekovine EU, uspješno ocijenila sve celekse, i u skladu s ocjenama, planirala dalje usklađivanje kroz PPCG;
5. Budući da su određene aktivnosti iz PPCG 2024 – 2027 u međuvremenu realizovane, u odnosu na nacrt PPCG (koji je PRG usvojila na V redovnoj sjednici od 11. XII 2024), tekstualni (informativni) dio PPCG-a je ažuriran, kao i dopunjen informacijom o učešću Crne Gore u inicijativi mehanizma civilne zaštite Unije;

6. PRG je verificovala PPCG koji će kao takav, nakon sjednice PRG, biti dostavljen Ministarstvu evropskih poslova na dalje postupanje;
7. Kad je riječ o 14. sastanku Odbora za stabilizaciju i pridruživanje (18. II 2025, Brisel, hibridni format), konstatovano je da je PRG u prethodnih mjesec i po dana intenzivno radila na prilogu za tačku Trgovina. PRG se saglasila da je pripremljen sadržajan i informativan prilog, koji je ažuriran u skladu s posljednjim aktivnostima i kao takav, nakon sjednice PRG, će biti dostavljen Ministarstvu evropskih poslova na dalje postupanje;
8. Dogovoreno da sekretarka PRG dostavi na uvid usvojeni AP za ispunjenje preporuka, PPCG i Prilog za Odbor za stabilizaciju i pridruživanje;
9. PRG je informisana da je EK dostavila primjer monitoring tablica za privremeno zatvorena poglavlja na uvid Crnoj Gori, ukazujući da će biti neophodno pripremiti informacije o stanju u poglavlju na šestomjesečnom nivou. S tim u vezi, sekretarka PRG je informisala da će PRG imati obavezu izrade informacije za period mart – septembar 2025, te da će to biti jedna od redovnih aktivnosti vjerovatno i nakon pristupanja EU. Ukazavši da je u ovom trenutku nemamo daljih smjernica EK za ovu obavezu, sekretarka PRG je najavila radionicu na kojoj će biti bliže predstavljeno na koji način treba pripremiti monitoring tablice, te da će o ovoj aktivnosti PRG biti blagovremeno obaviještena;
10. Pod tačkom razno, PRG je informisana da je u januaru održana tematska sjednica PRG na temu izmijenjene PEM konvencije;
11. U vezi s realizacijom operativnih zaključaka sa sektorskog Pododbora za trgovinu, industriju, carine i poreze, ŠPRG je informisala da su, u skladu s rokovima, sve ažurirane i tražene informacije upućene EK u decembru 2024.

U odnosu na prvu tačku dnevnog reda, ŠPRG podsjetila da je PRG pripremila Akcioni plan za ispunjenje preporuka iz Izvještaja EK o Crnoj Gori za poglavlje 30, te podsjetila da je dokument, osim preporuka iz Izvještaja, obuhvatio sve preporuke/konstatacije od važnosti. U dijelu preporuka gdje su bila potrebna dalja razmatranja, dogovoreno je sljedeće:

1. U vezi s preporukom sprovođenja aktivnosti iz AP za Zajedničko regionalno tržište (CRM 2) i Dodatni protokol 7, kontakt osoba i član PRG da dostavi tabelarni prikaz praćenja ispunjenja obaveza iz oblasti CRM 2, a koje se odnose na obaveze iz poglavlja 30 (pristup tržištu roba i horizontalne mjere). Pomenuto ima za cilj izvještavanje u odnosu na navedeno, a imajući u vidu da je jedan od akcenata EK i u ovom dijelu;
2. U vezi s preporukom koja se odnosi na uspostavljanje baze podataka o projektima donatorske podrške, od strane Ministarstva vanjskih poslova PRG je informisana da će na sjednici Vlade (6. II 2025) biti razmotrena Informacija o Programu međunarodne razvojne saradnje i međunarodne humanitarne pomoći za period 2026-2029, te da će se ubrzo biti završeno i formiranje radne grupe koja će pripremati Program (usvajanje planirano u IV kvartalu 2025, čime se ujedno potvrdio i rok iz PPCG 2025-2026);
3. Preporuka koja se odnosi na osiguranje izvoznih kredita od netržišnih rizika za cmogorska preduzeća biće realizovana podzakonskim aktom u skladu sa Zakonom o razvojnoj banci;
4. Što se tiče preporuke koja se odnosi na završetak pregovora o Sporazumu o slobodnoj trgovini s Ukrajinom (FTA s Ukrajinom), u periodu od potvrđivanja nacrta AP do verifikacije na posljednjoj sjednici PRG, pristupilo se ažuriranju informacija koje su unijete u finalni dokument;

5. Ažurirana je informacija koja se odnosi na preporuku EK u vezi s potvrđivanjem Sporazuma o ekonomskoj saradnji sa Južnom Korejom, te ukazano da je Zakon o potvrđivanju Sporazuma o ekonomskoj saradnji donijet u decembru 2024. i da će stupiti na snagu 1. marta 2025.

Za sve aktivnosti u AP, uključujući i one za koje nije bilo ažuriranja u odnosu na Nacrt iz decembra 2024, PRG je potvrdila rokove na sjednici, nakon čega će dokument biti dostavljen MEP-u na dalje postupanje, odnosno kandidovanje za sjednicu Vlade (dostavljeno).

U odnosu na **drugu tačku** dnevnog reda, ŠPRG je informisala da je uspješno završen proces procjene relevantnosti pravne tekovine EU za period oktobar 2023 – oktobar 2024, uprkos otežavajućim okolnostima koje su podrazumijevale višestruku koordinaciju i komunikaciju kako sa članovima PRG tako i sa resorima koji nisu zastupljeni u PRG, a sve bez Portala za EI. Ukazano je da je PPCG bio na javnoj raspravi u periodu 3. I – 23. I 2025, te da u dijelu poglavlja 30 nije bilo komentara i sugestija zainteresovane javnosti. U skladu s ocijenjenim celeksima, realizovanim aktivnostima za 2024, nacrt PPCG je ažuriran kako u tekstualnom dijelu, tako i u dijelu obaveza za 2025. i 2026. PRG je sagledala sve planirane aktivnosti za dati period, te ukazala na sljedeće:

- U vezi sa Zakonom o potvrđivanju Sporazuma o pristupanju Instrumentu između Evropske unije i Crne Gore o posebnim aranžmanima za sprovođenje podrške Unije Crnoj Gori u okviru Instrumenta za reforme i rast, predloženo da se razmotri II kvartal za donošenje na Skupštini i dogovoreno da predstavnica MEP iskoordinira ovu sugestiju (MEP potvrdilo I kvartal za donošenje na Skupštini, imajući u vidu da je Predlog zakona Vlada utvrdila 15. I 2025, te da se Zakon nalazi na dnevnom redu zasjedanja Skupštine predviđen za februar 2025).
- ŠPRG izrazila zabrinutost u odnosu na predloženi rok za Predlog uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o bližem načinu sprovođenja carinskih postupaka i carinskih formalnosti. Dokument je pripremljen, ali zbog procedura interesorskog usaglašavanja moguće da neće biti završen u I kvartalu 2025, te su zamoljeni predstavnici Ministarstva finansija i Uprave carina da provjere još jednom (kolege informisale da se ne očekuje prolongiranje predviđenog roka i u tom smislu je rok ostao nepromijenjen);
- Što se tiče rokova za potvrđivanje konvencija za pristup zajedničkom tranzitu, potvrđeno je da su rokovi usaglašeni sa rokovima koji su navedeni u poglavlju 29 – Carinska unija, gdje se ova obaveza primarno i nalazi;
- Dopunjena je informacija u vezi s obavezom donošenja Liste zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva.

Za ostale aktivnosti u PPCG, PRG je potvrdila rokove na sjednici, i uz dodatne konsultacije s nadležnim resorom gdje se očekuje potvrda, verifikovani PPCG će biti dostavljen MEP na dalje postupanje (dostavljeno).

U odnosu na **treću tačku** dnevnog reda, konstatovano je da je u u prethodnih mjesec i po dana pripreman i Prilog za tačku Trgovina u okviru 14. sastanka Odbora za stabilizaciju i pridruživanje koji će biti održan 18. II 2025. Prilog je usaglašavan na nivou PRG, pripremljen je i na engleskom jeziku, te ažuriran i verifikovan na sjednici i kao takav će biti dostavljen MEP na dalje postupanje. U vezi s ovom aktivnošću, ŠPRG je informisala o učešću na sastanku OSP, te ukazala da će PRG imati priliku da isprati sastanak u *online* formatu. S tim u vezi, dogovoreno je da sekretarka PRG dostavi linkove za praćenje sastanka.

U odnosu na sva tri dokumenta, zadužuje se sekretarka PRG da finalne verzije, ali i verzije koje Vlada usvoji, dostavi PRG na uvid.

U okviru **četvrte tačke** dnevnog reda, sekretarka PRG je informisala o potrebi izrade monitornig tablica koje je dostavila EK Crnoj Gori, prvo na razmatranje i davanje komentara na format izvještavanja, a potom, nakon usaglašavanja, na popunjavanje. Imajući u vidu da su poglavlja privremeno zatvorena u različitim periodima, dogovoreno je da MEP s EK utvrdi za koji period se od Crne Gore očekuje da pripremi tražene informacije. O predmetnom zadatku upoznat je

pregovarač za klaster 6, te se dalja koordinacija očekuje u narednom periodu, a intenzivno od marta kad bi trebalo da se održi radionica na ovu temu, na kojoj bi eksperti uputili na koji način treba pristupiti pripremi navedenih tabela.

Pod tačkom **razno**, ŠPRG je informisala o učešću Crne Gore u inicijativi mehanizama Unije za civilnu zaštitu, u okviru kojeg Crna Gora učestvuje od 2015. Takođe, ŠPRG upoznala da je tokom januara održana tematska sjednica PRG u vezi s aktivnostima vezanim za izmijenjenu PEM Konvenciju. Ukazala je, takođe, da je 21. I 2025. održan i sastanak sa pregovaračem za klaster 6, na kojem je razgovarano o prethodno pomenutim dokumentima na kojima je PRG radila, te dogovoreno da se navedu svi izazovi u okviru poglavlja 30 kako bi se na najvišem nivou moglo diskutovati i tražiti odgovarajuća rješenja. Pomenuto je da je PRG funkcionalna bez obzira što je došlo do određenih promjena u zvanjima, radnim pozicijama i prelaska u drugi resor, ali da će se, kad se steknu uslovi i dobije smjernica MEP-a, pristupiti potrebnim ažuriranjem sastava PRG.

Sjednica je zaključena u 12:45.

Sjednici su prisustvovali¹: Aida Salagić Ceković – Ministarstvo ekonomskog razvoja, Amina Bajrović Kuč – Ministarstvo evropskih poslova, Nataša Vukeljić – Ministarstvo finansija, Marija Stjepčević – Ministarstvo vanjskih poslova, Mira Radunović – Centralna banka Crne Gore, Jelena Davidović – Ministarstvo finansija (umjesto Aleksandre Popović), Azra Bećović – Uprava carina, Tatjana Popović – Uprava za statistiku, Špiro Medigović – Ministarstvo ekonomskog razvoja, Kadrija Kurpejović – Ministarstvo ekonomskog razvoja, Nikoleta Milutinović – Ministarstvo ekonomskog razvoja, Jovana Krunic – Ministarstvo ekonomskog razvoja, Radovan Sekulić – Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, Ivana Šikmanović – Ministarstvo vanjskih poslova, Nikola Milosavljević – Investiciono-razvojni fond Crne Gore A.D.

Sjednici nijesu prisustvovali: Anita Bilafer Mihaljević – Ministarstvo rada i socijalnog stamaja (najavljeno odsustvo), Ana Vulić – Uprava carina (najavljeno odsustvo), Nebojša Radonjić – Ministarstvo ekonomskog razvoja, Zorica Marković – Ministarstvo unutrašnjih poslova (najavljeno odsustvo), Tijana Mićović – CINMED (najavljeno odsustvo), Milan Leković – Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (najavljeno odsustvo), Andrea Popović – NVO Mreža za evropske politike – MASTER, Jelena Lepetić – Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Stefan Milanović – Ministarstvo saobraćaja i pomorstva, Zorka Prjević – Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove.

Zapisnik sačinila: Amina Bajrović Kuč, sekretarka PRG 

Zapisnik odobrila: Aida Salagić Ceković, šefica PRG 

¹Nazivi institucija su navedeni u skladu s Odlukom o obrazovanju PRG iz marta 2024.